

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cismădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 28 Iulie st. v.

Este gros vëlul care acopere tainele diplomației. Mulți se încearcă a-l străbate cu privirea, dar puțini sînt cari se poată scoate ceva la lumină. Este o practică veche a diplomației de a pune lucrurile la cale, fără ca să bată tararua în piața Europei.

Dar tocmai pentru-că diplomația caută a-și feri lucrările sale de ochii lumii, tocmai pentru aceea politiciii de meserie, spre a da o satisfacțiune încordatei curiozități a publicului, dau sbor liber fantasiei, grupează evenimentele după plac și trag concluziuni, pe care realitatea lucrurilor în curînd vine a le desminți în modul cel mai formal.

Gîndirea este liberă și hîrtia încă suferă toate, de aceea facă fie-cine cum poftese. Noi însă ne vom feri de a ne arunca în combinațiuni fantastice. Neavînd elementele trebuincioase pentru formarea unei drepte judecăți, ne mulțumim a constata fapte și pentru viitor cel mult a exprima dorințe.

La ordinea țilei în țiaristica europeană este visita, ce puternicul împărat al Germaniei a făcut monarhului nostru la Ischl. Ea era așteptată, prin urmare n'a produs nici o surprindere; surprindere ar fi fost, dacă nu s'ar fi făcut, căci de un lung șir de ani publicul s'a deprins a vedea în fiecare vară întîlnindu-se ambii monarhi din centrul Europei.

Întîlnirea repetată este repetata confirmare a intimelor relațiuni, în care se găsește suveranii între dîșii și împreună cu ei popoarele, în fruntea cărora se află. Acest fapt este incontestabil și de aceea visita dela Ischl trece departe peste marginile unui simplu act de curtenire.

Fără îndoială că monarhi după ce s'au întîlnit, vor fi schimbat ideile lor și în privința multor chestiuni politice, fie de interes specific austro-ungar-german, fie de ordine generală europeană. Și sînt în adevăr o mulțime de chestiuni internaționale, care așteaptă să fie rezolvate. Cu toate acestea a umbra să stabilim probabilele obiecte de conversație, după cum ele adică reies din situațiunea generală a Europei, ni se pare a fi de prisos. Căci chiar dacă am scrie despre ce s'a vorbit, aceasta încă nu n'ar fi de ajuns; ar trebui să scim și ce s'a vorbit, și ce hotărîre s'a luat și fiindcă aceasta nu se poate trecem mai departe.

Pentru noi este în de ajuns a constata faptul, că în mersul de până acum al politicii europene nu s'a ivit nici un nor, care să turbure strînselile relațiuni dintre monarhia noastră și aliata Germanie. Aceasta ne-o dovedește întrevăderea dela Ischl.

Acest fapt este îmbucurător; el revărsă liniștea și siguranța. Austro-Ungaria și Germania, constituite în ligă pentru pace, prin suma forțelor ce reprezintă, impun pacea celor doritori de războiu și ocrotesc pe cei amenințați.

Trebuința de pace a fost și este adînc simțită, în urma sguuirilor din deceniul trecut. Cu toate acestea neîncrederea și izolarea în care se găseau puterile europene mai înainte, lăsau neconținut să planeze spiritul războinic. Atmosfera politică era totdeauna încărcată, și conștiințele popoarelor apăsate de griji nenumărate pentru viitorul cel mai apropiat. Dela 1879 încoace însă lucrurile s'au schimbat. La acest an s'au pus bazele unui tractat de alianță între monarhia noastră și imperiul german. Alianța în decursul timpului devenind tot mai strînsă, în cele de pe urmă a ajuns a fi un centru de acțiune pentru întreaga Europă.

Privirile tuturor statelor astăzi sînt îndreptate spre centrul Europei și fiindcă centrul până acum a dovedit că voiesce în adevăr pacea, multe din ele caută a intra în relațiuni cât mai strînsă cu liga pentru pace. Astfel a făcut Italia și după ea România, Sîrbia, Spania și mai pe urmă Rusia.

Avem dar tot cuvîntul de a ne bucura, când vedem pe bătrînul și gloriosul împărat al Germaniei venind în fiecare an să strîngă mîna frățească a augustului nostru suveran. Din a lor întrevăderi a născut siguranța păcii europene și prin siguranța puțința de dezvoltare a popoarelor.

Da; puțința de dezvoltare a popoarelor din monarhia noastră este dată, căci monarhia noastră nici odată n'a fost mai puțin amenințată din afară ca acum de când se află sub scutul alianței cu Germania. În același timp însă când recunoaștem marile avantaje de care se bucură monarhia noastră în urma alianței, nu putem tănuși durerea ce o simțim noi Români, când vedem că ceea ce ni se asigură prin alianță, se zădărnicesc printr'un sistem de guvernament păcătos din lăuntru. Putința noastră de dezvoltare este împedată prin curentul șovinist, de care sînt cuprinse sferele politice maghiare.

Ar fi timpul ca Maghiarii să înțeleagă, că această împregiurare nu este nici decum de natură de a face să crească puterea ligei pentru pace. De o parte este România, de altă parte este Serbia, despre care se știe că au toată bunăvoința de a intra în sistemul politicii puterilor din centrul Europei: pe cîtă vreme însă Români și Slavii din lăuntru monarhiei noastre vor fi apăsăți și jigniți în dezvoltarea lor, cu anevoie se va pute realiza o apropiere sinceră și durabilă a celor două regate de alianță austro-ungaro-germană.

Dar afară de aceasta interesul pentru viitorul alianței reclamă, ca popoarele din lăuntru monarhiei să fie mulțumite, căci monarhia noastră numai atunci își va pute asigura locul, ce i se cuvine în liga pentru pace, când ea va fi tare în lăuntru prin iubirea popoarelor între ele. Altfel lesne se poate întempla, ca alianța să fie numai rezultatul unei necesități momentane și în curînd să fie părăsită.

Disciplina.

Spiritul de disciplină al țeranului român a pus adese-ori în uimire pe străinii nepreocupați, și fără îndoială el este una din cele mai fericite trăsături ale caracterului român.

Cu toate aceste sînt între noi oameni bine intenționați, pe care îi supără spiritul de disciplină al Românului.

Aceasta e una dintre urmările robiei îndelungate, — ție ei, și se simt datorii a cultiva în tinerele generațiuni conștiința personală, independența de caracter.

E la noi o întreagă școală, care lucrează în această direcție, și adese-ori trebuie să ne mirăm, cum aderenții acestei școle nu înțeleg, că e fals punctul de plecare al întregii lor stăruințe.

Supunerea slugarnică și spiritul de disciplină sunt două lucruri atât de deosebite, încât se exclud unul pe altul.

Omul se supune totdeauna numai de frică, avînd conștiința impotenței sale față cu stăpînul său.

Disciplina din contră e rezultatul convingerei, că singur omul nu poate să scoată nimic la capăt: ea este o renunțare de bună voie la independența personală, făcută de omul cu minte în propriul său interes.

Dar să mergem la sat și să vedem cum ni se prezintă aici spiritul de disciplină.

Satul român este o corporațiune pe cât se poate de sever organizată și semnul extern al acestei organizațiuni e portul.

Ar fi foarte greu, dacă nu chiar peste puțință, să găsim un sat, care nu are portul său propriu atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Și fie ori-și-cît de mici deosebiri în ceea ce privește acest port față cu alte sate, tot locuitorul satului trebuie să le păstreze, și ori-și-ce abatere dela ele e pedepsită.

Tot astfel satul are particularitățile sale în ceea ce privește limba, deprinderile și obiceiurile, și săteanul trebuie să le păstreze cu sfințenie, căci altfel e pedepsit. Și cine oare îl pedepsește?

Gura lumii!

Ear aceasta nu face deosebire între bogat și sărac, puternic ori slab, și întocmai precum sărăcimea se uită mereu în ochii frunțașilor, ca să nu peardă protecția lor, de care are nevoie la timpuri grele, tot astfel nici frunțașii nu pot să facă nimic de capul lor, căci foarte lesne și-ar pute pierde trecerea. Astfel oamenii se controlează unii pe alții în faptele lor și prin aceasta se păstrează ordinea și moralitatea publică.

Omul vrednic încetul cu încetul e pus în rîndul frunțașilor, și un frunțaș cu trecere poate să introducă înnoiri în portul, în obiceiurile, în deprinderile satului, poate să reformeze oare-cum societatea; el însă nu poate să o facă aceasta decât avînd trecere, ear trecerea numai prin faptele sale bune poate să și-o câștige. Ori-și-ce pas e făcut dar cu aprobarea publică.

Urmarea firească a acestei organizațiuni este, că Românul nu e nici-odată izolat, părăsit, rămas el singur, ci ne aflăm totdeauna față cu colectivități mai mici ori mai mari, alcătuite de oameni, care din instinct de conservare se spriginesc unii pe alții.

Și dacă n'ar fi fost așa, de mult poate neamul românesc s'ar fi stîns de pe față pămîntului, cum s'au mai stîns atâtea ne-

muri chiar în țeara, în care noi ne aflăm astăzi. Ceea ce ne-a asigurat existența, a fost această organizațiune socială, care l'a lipsit, ce-i drept, pe individ de independența personală, l'a ferit însă totodată și de înfrîurirea străină și l'a spriginit în toate împregiurările vieții.

Nu dar de supunerea slugarnică a robului e vorba aici, ci de spiritul de disciplină, care trebuia neapărat să se desvoalte la un popor trainic în îndelungata luptă pentru existență, și când îi vedem pe Români disciplinați, trebuie să avem conștiința, nu că ei sînt un popor de iobagi, ci că sînt un neam, care s'a luptat cu bărbăție și mai e încă gata să urmeze lupta mai departe.

Se înțelege, că Românul, individual luat, e supus față cu cei mai puternici ca dînsul, și în deosebi față cu autoritatea fie ea ori și care, supunerea lui e necondiționată.

Și aceasta așa trebuie să fie: el se supune din convingere, știind că așa e bine, așa cere interesul lui.

Nu-i vorba, astăzi, că nu noi reprezentăm autoritatea, ar dori poate cineva, ca el să nu se supună și spiritul lui de disciplină îi va fi supărînd pe cei nerăbdători; se poate însă ca mâne ori poimâne să reprezentăm noi autoritatea și de aceea trebuie, nu să combatem, ci să cultivăm spiritul de disciplină.

Dar trebuie să-l cultivăm mai ales pentru-că numai prin el se poate ridica poporul român.

E supus, ce-i drept, Românul, însă numai cîtă vreme el se simte singur: satul român e adeseori foarte îndărătnic; mulți la un loc, Românii sînt foarte îndrăzneți, și același Român, care primesce, singur stînd, în supunere lovitura, merge orbiș înainte, când se scie aprobat de lume.

Ai lovit însă ați pe un Român, mâne o simt de ce inși această lovitură, poimâne o sută, în câteva țile o simte satul întreg, și, dacă e grea lovitura, mai curînd ori mai tîrziu amărăciunea trece ca un fel de epidemie dela sat la sat și cuprinde un întreg colț de țară. Abia acum își ridică Românul capul și începe a se îndărătnici.

Și de aceea Românul e foarte primejdios pentru cei ce dispun de interesele lui.

El tolerează timp foarte îndelungat abuzurile, răbdă nedreptatea ce i se face, suferă loviturile ce i se dau, dar ține minte, adună mereu în el, nu iartă nici odată și lovesce cu neîndurare, când se simte la largul lui.

Și cu toate aceste nu e fățarnic Românul.

El tace, și acela, care ia această tăcere drept slugarnicie, se înșeală el însuși: a lui e vina, numai a lui, dacă nu și-a dat silință să-l cunoască pe omul, cu care are a face.

Cu atât mai mult se înșeală aceia, care cred, că spiritul de disciplină al poporului nostru s'ar pute combate cu succes. Îl are Românul din fire acest spirit și ar trebui să și schimbe firea, pentru-ca să nu-l mai aibă, ceea ce nu se poate întempla decât în timp de mai multe generațiuni, ca simptom al unei epoci de descompunere socială.

În unele din satele noastre mai mari oameni, care au învățat câte o buche, sfătoși seci, răstălmăcitori de paragrafi și în genere indiviși declassați, care nu mai sînt nici plugari, nici cărturari, au isbutit a

turbura spiritele, și lipsa de disciplină a trecut și la popor. Constatăm însă două lucruri: întâiu, că aceasta o simt mai ales organele noastre bisericesci, iar a doua, că în asemenea sate oamenii dau îndărăt.

Cu oameni nedisciplinați nici o treabă nu se poate face!

De aceea se ne bucurăm de spiritul de disciplină al Românului, să-l cultivăm și mai presus de toate să ne ferim de a abusa de el, pentru-că totdeauna puterea, pe care i-o dă Românului disciplina, se îndreptează contra celui ce abuzează de dinsa.

Revistă politică.

Sibiu, 28 Iulie st. v.

Atât diarele din Viena cât și cele din Berlin susțin că întrevăderea de acum a monarhilor la Ischl are o deosebită importanță politică. Aceasta o deduc din împregiurarea că la Ischl au fost chemați și ministrii Kalnoky și Tisza. Ba ce este mai mult, după cum se anunță din Berlin, în curând va avea loc și o întrevădere a principelui Bismarck cu contele Kalnoky la Salzburg, spre a întregi schimbul de idei urmat la Ischl. Până acum n'a străbătut nimic în publicitate despre cele ce s'au vorbit și pus la cale în Ischl. Așteptăm dar până se va ridica vre-un colț al vîlului, care acopere secretul dela Ischl.

În general diarele engleze se arată a fi satisfăcute pentru nereușita conferenței. „Standard“ organul conservatorilor scrie: „Opiniunea publică din Franța va fi cât-va timp întărită asupra Englierei; vina însă nu e a noastră, nici a ministerului englez. Noi am invitat pe Franța să ne ajute și n'a voit. Ea va fi acum trecută cu vederea și noi vom avea eași mână liberă de a face ce vom. Putem avea însă speranță, că guvernul își va împlini cu bărbăție îndatoririle sale? Dacă va face aceasta, atunci pe lângă toate greșelile facute în trecut, va găsi încurajare și sprigin la întreg poporul englez.“ Aceasta este părerea diarului opozițional englez. Lucru de mirare însă, că pe când foile engleze susțin, că opiniunea publică din Franța este întărită, diarele franceze, cele mai autorizate, se arată foarte vesele pentru-că conferența s'a disolvat fără de a fi făcut vre o ispravă, căci urmarea nereușitei, dic diarele franceze, este, că Engliera astăzi este pe deplin izolată. Și în special „Paris“ și „Republique Française“ dic, că rezultatul conferenței este un triumf strălucit al diplomației franceze. — Nouă ni se pare, că nici Fran-

cezii, nici Englezii n'au de ce să se bucure.

Între Italia și Engliera se fac dese încercări de apropiere. Primul pas l-a făcut Italia, ea, spre a-și asigura o pozițiune mai tare pe mare, simte trebuința de a se apropia de Engliera. De aceea și delegatul Italiei la conferența din Londra, în tot timpul cât s'a urmat discuțiunea a avut o atitudine binevoitoare față cu Engliera. În schimb pentru aceasta, după cum ne spune „Agenția Stefani“, lordul Granville a însărcinat pe girantul afacerilor engleze din Roma, pe dl Lumley, să mulțumească în numele guvernului englez guvernului italian pentru spriginirea ideilor emise de cabinetul englez. Guvernul englez crede că atitudinea Italiei în această afacere a fost dictată de sentimentul amicitiei pentru Engliera și sollicitudinea înaltă pentru prosperarea Egiptului. Granville declară în fine că scie să aprefieze pe deplin această atitudine.

În cestiunea oficiilor postale străine din Turcia Poarta a pățit fiasco încă la primul pas făcut pentru punerea în practică a hotărârilor ce luase. La 1 August, ziua destinată pentru închiderea oficiilor postale străine, vaporul turcesc „Dolmabagdje“ a plecat cu posta din Constantinopol din Varna ca să întrețină legătura cu trenul Orient-Expres. Tot la acel timp părăsi Constantinopolul și vaporul Lloydului austro-ungar „Ceres“ cu expediția oficiilor postale străine. Poarta conform convențiunei încheiate cu Bulgaria, avea toată încrederea, că autoritățile bulgare la Varna nu vor primi decât expediția turcescă. Lucrurile însă s'au petrecut altfel. Autoritățile bulgare au primit scrisorile so-site cu vaporul Lloydului austro-ungar și îndată le-au și transportat la trenul Orient-Expres; iar expediția turcescă, fiindcă vaporul turcesc a sosit cu 4 oare mai târziu, a trebuit să aștepte plecarea unui alt tren dela Varna. Din această împregiurare Poarta se poate convinge că încercarea ei de a rivalisa cu puterile occidentale în privința serviciului postal este zadarnică.

Diarului „Politische Correspondenz“ i se anunță din Albania, că lucrările topografice pentru delimitarea granițelor dintre Muntenegru și Turcia au înaintat într'atâta, încât acum se pot pune și semnele la graniță. Mușirul Mustafa Assim pașa își dă toate silințele să înduplece populația ca să recunoască fără rezistență noua graniță; persoanelor mai influente li se dau și sume însămnate spre acest scop. Acum câteva zile Assim a chemat

ca ajutor la sine în Berana și pe valiul din Cossovo, Badi pașa. De asemenea se va duce la Berana și un om de încredere al mușirului, anume Haidar Aga Beilegu din Gorja.

Cehii și Croații.

Diarul cehic din Praga „Narodni Listy“ din incidentul vizitei Croaților în Praga sub titlul „Binevențați pe frații noștri“, scrie un articol provocându-i pe Cehi să primească frățesce pe Croați. În acest articol diarul din Praga scrie între altele:

„Slavii de sud au dovedit ceea ce simțese față de Cehi, pe timpul lui Safarik și Jungman. . . . La anul memorabil 1848 am salutat pe Slavii de sud în „Praga aurie“ și experiem, că Croații, dintre toți Slavii, au fost cei mai buni și mai sinceri prietini ai Cehilor. Pre atunci au jucat un rol însămnat sub Banul lor de omenie Ielacsics, care a dis: „Dacă nu ar exista Austria, ar trebui creată una.“ Și întru adevăr noi am mântuit Austria! Voi cu arma, noi cu cuvântul și cu peana. Ne aducem bine aminte de vorbele lui Havlicsek, care încă atunci a recomandat alianța Cehilor, a Slavilor de sud, a Polonilor și a Rusiei mici. Și dacă aceea totuși n'a devenit fapt, noi putem afirma fără sficală, că între Cehi și Croați această alianță prietenească există. Ce e drept, sînt încă multe de făcut ca cuvântul de odinioară să se facă trup, dar și aceea stă, că ideile de atunci câștigă tot mai mult teren și se lătesc pretutindene, unde vin Slavii în atingere unii cu alții.

„În acest înțeles binevențăm pe frații noștri Croați!“

Ovreii din România.

Ar trebui să te prindă mirarea vedând atitudinea Ovreilor și a „Alianței“ lor față cu o țară ca România, unde ei la toată întempleră încă n'au avut de a îndura un tratament așa dicend mai „apusean“ ca și bună oară cel din Ungaria (Zala-Egerszeg) și chiar din Germania „civilizată“. Dar Ovreii tipă mai ales, când întimpină greutăți întru realizarea stăpînirii sale, și de acolo vine și cea mai nouă denunțare a României la adresa Europei prin gura jidanului baronet Worms în parlamentul englez, de carea am făcut și noi înainte cu vre-o câteva zile amintire. Eacă acuma însă și un răspuns român oficios, ce-i drept aspru, în organul guvernamental „Telegraful“ din București:

„Agenția Havas“ ne aduse eri următoarea scire:

Londra, 4 Iulie. Lordul Fitzmaurice, sub-secretar parlamentar al minsiterului afacerilor străine, răspundend

codor, peste bățeturi, peste miriști și ogoare, Șofron s'a dus mereu, dar mintea i-a stat în loc, asupra gândului, că asta nu se poate.

Sosind la casa popii, el s'a oprit în loc și par'că începuse a șovăi în gândul lui.

Mare rușine a pățit el în viața lui!

Curtea era deșertă: Busuioc plecase de mult, iar slugile erau duse la joc.

Ce făcea el acum?

Cu ea singură voia să vorbească: cum s'o puie asta la cale.

El întră sfios în curte, înaintă spre casă, urcă scările, apoi ear se opri și începuse să tușească, doară-l va auzi Simina și-i va cunoaște glasul și va eși la el.

Simina era nfundată în iatacul preutesei, unde-și dădea silință să plângă, dar nu putea. Era însă preuteasa pin apropiere.

Aușind tușitul în pridvor, ea tresări, apoi eși spăriată din casă.

Ce-i Șofroane? — întrebă ea oprindu-și răsufierea.

Nimic, — îi răspuse el. — Am venit eu, așa de capul meu: nu Busuioc m'a trimis: am o vorbă cu Simina, dacă se poate.

Simina sări spăriată'n picioare, când preuteasa întră la ea și-i spuse, că Șofron are să-i spuie o vorbă.

Dacă'ar fi știut ce vrea Șofron, preuteasa ar fi lăsat-o pe Simina să se întorcă singură la el; o vedea însă atât de scoasă din ale ei, și par'că de sine se înțelegea, că nu trebuie s'o părăsească.

Eară Șofron nu era nici el omul, care le

unei întrebări a d-lui Worms, dice că i se pare îndoielnic, legea votată în România contra comerțului ambulant de zează pe israeliți, și să fie în realitate o violare a art. 44 din tractatul din Berlin; cu toate acestea se va informa, ca israeliții atât de impedează în comerțul lor se vedea a părăsi România.

Două lucruri rees din această laconică peșă: că agitatorii Ovrei din țeara noastră plâns englesului (?) Worms în contra României și că — ca totdeauna — au mințit.

Să examinăm mai întâiu cestiunea punctul de vedere internațional.

Onorabilul Worms susținut de sigur în comuna comunelor, că s'a călcat art. 44 al tractatului din Berlin prin votarea și sancționarea comerțului ambulant. Ne vedem nevoiți să transcriem aci textul aceluia articol:

Art. 44. — În România, deosebirea credințelor religioase și a confesiunilor nu va pute fi opusă nimănui un motiv de escludere sau incapacitate în ceea ce privește bucurarea de drepturi civile și politice, admiterea în funcțiunile publice și la onoruri, sau exercitiul diferitelor profesii și industrii în ori-ce localitate.

Libertatea și practica exterioară a tuturor credințelor vor fi asigurate tuturor supușilor și străinilor, etc.

Acusarea se bazează fără îndoială pe primul alineat al art. 44, și în special pe sintagma lui. Mai e nevoie să arătăm cât de subredă această temelie? și încă unui ilustru depre englez?

Finalul alin. I din art. 44 dice că „credințele religioase nu vor pute fi opuse ca o pedică la exercitarea diferitelor profesii și industrii ori-ce localitate.“

Legea comerțului ambulant e însă o lege generală, aplicabilă tuturor comercianților amatori lanți din România; ea e prin urmare o lege generală internă.

În al doilea loc, legea de care se plânuie Evreii cu dl Worms în frunte, garantează în reșele cetățenilor, scoțindu-i de sub exploziunea nerușinată a celor ce treceau în barbara lăpădăturile industriei străine.

În fine, legea comerțului ambulant s'a votat pentru a garanta creditul public, căci ambulant erau adevăratele instrumente ale falimentului frauduloase, care au scandalizat și înspăimântat piețele străine până în punctul că erau să se fusesse creditul.

În resumat, legea comerțului ambulant o măsură de gospodărie internă pentru curmarea unui rău vădit, monstruos, amenințator.

Întru cât aceasta atinge libertatea preșuinerii? Să răspundă ilustrul Worms, căci mintea sa este sănătoasă de pe malurile Dâmboviței nu e în stare să descopere asemenea subtilități juridice.

Am pute să întrebăm pe faimosul legiuitor Worms, dacă împedecarea celor ce ar vândă otravă pe drumurile României, ar fi încă călcare a articolului 44? Asemenea, n'ar pute să ne spuie — nouă și nobilului popor — dacă d-sa fiind ministru în România, ar

Foița „Tribunei“.

Pădureanca.

Novelă

de

Ioan Slavici.

(Continuare.)

XVI.

Plecând Busuioc la Socodor, Curticiul întreg scia în ce treabă o să-i fie umblarea.

Scia și Șofron.

El pusese caii la căruță; chiar el cu mâna lui îi deduse biciul lui Iorgovan: i-a vădut plecând; le-a dis — noroc bun; s'a uitat în urma lor.

La urma urmelor scia el de mult, că așa au să fie lucrurile, era obișnuit cu gândul acesta și n'avea de ce să-și mai facă inimă rea.

Și totuși, întorcându-se la grajdul lui, el nu mai vedea par' că cu ochii: fără de veste se întoarseră toate cu susul în jos în capul și în inima lui.

Una-i era să scie și să gândească numai, și alta să vadă, că se și petrec lucrurile astfel.

Acum ar fi voit să-și oprească în loc și să le dică: mai stați, ca să mă mai gândesc și eu!

El se lăsă frânt pe un sac cu grăunțe și stete mult timp așa, cu mintea oprită în loc.

I se infundaseră toate.

De multe-ori își dăduse el, că nu e Simina fată de seama lui și-i era rușine, că s'a gândit vre-o dată, om ca dînsul, să o iee de nevastă; acum însă ear simția în el, că tot nu e om pe

lume, care să-i fie potrivit ca dînsul. Fiindcă grozav îi era dragă.

Dacă'ar fi fost om mai iute în hotărârile lui, el n'ar mai fi stat pe gânduri, ci ar fi luat un cal din grajd, s'ar fi aruncat în spinarea lui și s'ar fi întins drumului, ca să sosească mai nainte de Busuioc la Socodor: numai însă unul câte unul se întrămau gândurile în mintea lui, și de câte ori voia să se ridice, el își aducea a minte, c'a pățit odată rușine, mare rușine, și rămânea înfipți la locul lui.

Ține la mine! — mult ține! — își dăduse el, aducându-și a minte de cele din urmă zile, pe care le-a petrecut cu dinsa, de noaptea, în care el aduseră pe Iorgovan dela birt, de ziua, când ea-l rugase să nu o lase singură, de dragostea, pe care i-o arătase în timpul înmormântării lui Neacșu. — Ține la mine! — dăduse ear, — dar asta e alta! —

Așa era rînduit!

El însă, ce se făcea el?

Cum rămânea cu însăătoarea lui?!

Ce se alegea de locul lui de casă?!

Unde se ducea el? — acum își urma viața mai departe? gândurile plăcute, pe care și le făcuse el mai nainte de a o fi vădut pe dinsa, erau ele pierdute, toate pierdute?!

Nu se poate! — asta nu se poate! — strigă el și sări în picioare.

Uitându-se apoi împregiur, el eși din grajd și din curte și din sat și luă drumul Socodorului, pe jos, încet, dar întins și cu pasul bine călcat ca omul, care scie, că n'are să sosească prea târziu. Și cât ține drumul dela Curtici la So-

dice preuteselor chiar la ele acasă: Te rog mai fă bine să ne lași singuri!

Ei întrară toți trei în casă; preuteasa Simina se aședară, ear Șofron rămase stătând ușa, și dacă mintea i-a stat vre-o dată în acum i se înțelenise.

Șeși, Șofroane, — grăi Simina, ca să eși și ea ceva.

El se aședă, apoi se uită la preuteasa la Simina și ear la preuteasa.

Uite! — grăi, — dar mai departe nu poți să vii.

Scia el ce voiesce, însă nu era încă în stare să-și facă el lucrurile în capul lui cel săltaș, alta să stee față'n față cu Simina: uitându-se la fața ei, el nu mai cuteza să aibă gândul, că venise, și ochii lui deodată se umplură de lacrimi, și lacrimile începură a curge peste obraji lui rumeniți de vînt și de arșița soarelui.

Și nu e lucru de glumă să-ți vezi ochii până la lacrimi pe un om ca Șofron, care e ca un munte înaintea ta.

Simina rămase cu ochii perduți într'ă cuprinsă de fiori la vederea focului ce ardea în ei, își strînse umerii și se dete puțin împingându-și simția că vine ce vine, c'o înecă, c'o năvălește plânsul.

Preuteasa se ridică și rămase mirată să amîndoi.

Nu e nimic! — dăduse el rîndend, — m'a apucat așa fără de veste, dar trece. Voiam numai să-ți spun, că e bine, — el din greu, — e prea bine așa! — Și mi se pare bine, că te măriți după Iorgovan.

Corespondență particulară

a „Tribunei“.

Tușnad, în 25 Iulie 1884.

Mirosul plăcut și sănătos al brașilor, și apele folositoare de scăldat și de beut atrag în fie-care an un număr considerabil de oaspeți la Tușnad. Între acestia totdeauna Românii fac majoritatea, deși ar ar avea foarte multe cauze de a nu mai veni pe aici, căci Maghiarii, pentru-ca să arate, că ei sunt stăpâniîi locului, chiar și aici, unde Românii varsă aur, își arată nervositatea lor politică. Așa de exemplu: musica, care mai înainte și de câți-va ani avea în programul de dimineață și de seară câte 3—4 cântece românești, acum ne regalează cu câte unul.

Mai departe: este aici pe lângă celelalte firme ovrești și o firmă română cu doi compaioni. Acestia având pe firma între numele lor semnul obicinuit & au fost siliți să-și ia firma jos și să înlocuiească pe & cu *es*.

Alt cas: asupra ușii oficiului din loc sta pe o tablă neagră scris „Comisariatul băilor“ în limba maghiară, germană și română. Într-o bună dimineață ne trezirăm, că inscripțiunea germană și română nu se mai vede, fiind acoperite cu o hârtie neagră. Publicul român făcea glume dicând, că s’au învățit inscripțiunile, ca să fie scutite de receală, fiind pe atunci cam frig ș. a. Fiind apoi o adunare generală a proprietarilor din loc, între cari sunt și 3 comercianți români din Brașov, unul din acestia printr-o interpelare arată ridiculositatea acestui fapt și rezultatul a fost, că astăzi se ved toate 3 inscripțiunile.

Tot așa o păți și un proprietar român de aci. Acesta având la hotelul seu pe firma lângă un tablou, ce reprezintă 3 husari, inscripțiunea „la trei husari“ în limba maghiară și în cea română, fu provocat, să delature inscripțiunea română.

Proprietarul român cerând ca să i se arete legea, pe care își basează respectivul oficianț provocarea, acesta nepotând împlini cererea, lăsa firma în pace.

De toate aceste lucruri — care pe noi cesti de dincoace ne dor rău — cei de dincolo fac numai haz și nu-și perd voia bună; din contră arangiază petreceri peste petreceri și dau băilor timbru românesc, așa încât uși că te afl în Ungaria și încă pe teritorul Sécuiilor renumiți pentru faimosul „puciu“. Astfel arangiază Românii primul bal din acest sezon, la care fu invitat tot publicul neromân. Balul a fost strălucit; junii români s’au distins prin focul și eleganța dansului lor. Comitetul arangiator constător din d-nii: D. Stănescu, St. Stelian, P. Bucovescu, T. Ciurcu, W. Stern, V. Stern, L. Săvulescu, G. Protopopescu, D. Manole au fost la înalțimea lor.

Ieri au sosit nisce lăutari din România. A seară resunau pădurile Tușnadului de cântece românești. Cu acestia își scot Românii încă din capete, pentru ceea ce perd la musica băilor.

Nu putem încheia fără de a aminti un lucru; adecă sunt pe aici mulți Români de peste Carpați, cari își despretușesc frumoasa limbă a lor folosind pe cea franceză. P.

nu văduse nici n’auzise în viața lui de balmoș, și, gustându-l, tare-î plăcu și mâncă cât șapte.

Când plecă către casă întrebă pe nănaș-sa de numele mâncării, ca să spuie și el nevetei sale să-î facă.

— Balmoș, finulă, îi duse nănaș-sa.
— Balmoș, balmoș, balmoș.... dusea într-una Țiganul pe drum, să nu uite până acasă.

Pe cale sosit la o baltă tinoasă și lată, în mijlocul drumului, preste care trebuia să sară. Să repeđi, dar în săritura lui uită balmoșul.

— Ah, strigă Țiganul, aici l-am scăpat, aici trebuie să fie și se puse pe căutate.

În curând veni o trăsură cu un domn.

— Feri din cale, Țigane, îi strigă vizitiul.

— Nu pot, domnule, că am scăpat în balta aceasta un „bulz“ de aur și-l caut.

— Feri, îi dă, ori trec cu căruța preste tine...

— Nu pot domnule, că am scăpat aici un „bulz“ de aur și-l caut.

Vedând domnul și vizitiul că Țiganul nu glumesce, se pusără și ei să caute și căutară, căutară până ce se umplură de tînă până în grumazi, dar aurul ca în palmă. Într-un târziu urîndu-se de a mai căuta, vizitiul duse:

— Măi Țigane, tu ne faci nebuni, tu nu-î fi perdat aici nimic, că bulzul tău de aur nu-î găsim, deși am frământat tina asta de am făcut-o ca balmoșul....

— Ała, drăguță, ała, alduite-ar Dumneșeu, strigă Țiganul, plin de bucurie....

*) „Bulz“ = glob de aur.

Cronică.

Împărații în Ischl. În 7 August n. a făcut Împăratul nostru o vizită Împăratului Germaniei. Visita a ținut o oară. Împărații au fost singuri în tot timpul. După aceea a primit Împăratul Wilhelm pe ministrul de externe contele Kálnoky. Cu ministrul președinte Tisza a conferat Împăratul german și despre mai multe afaceri speciali unguresci. Monarchul nostru a primit în audiență înainte de ameađi pe contele Kálnoky, ear pe la 12 oare pe ministrul Bedekovics. Împăratul Wilhelm a trimis în 7 Aug. n. dimineața un curier cu numeroase acte la Berlin.

Maiestatea Sa la manevrele din Arad. Din Arad se comunica: Pregătirile pentru primirea M. S. Împăratului și Regelui se continuă cu mult zel. Autoritatea s’a îngrijit deja, ca pentru durata vizitei preainalte, să fie comandată la Arad musica militară din Timișoara. Oficiile orașenești se delogiază în 22 l. c. n. din casa orașului, unde se vor afla apartamentele M. Sale.

Principele de coroană Rudolf a fost invitat decătră împăratul Wilhelm la vênătoarea de curte de elani în Ost-Friesland. Principele de coroană Rudolf va merge cătră mijlocul lui Octomvrie la Berlin, de unde va merge apoi cu Curtea din Berlin la Marea de Nord.

Împăratul Germaniei a sosit sănătos în 8 August n. la Grossbeeren, de unde a plecat la Babelsberg.

Ministrul de externe, contele Kálnoky a avut ieri o conferență lungă cu ministrul-președinte, Coloman Tisza.

Ministrul de finanțe al Ungariei a esmis o nouă ordonanță cătră municipii, direcțiunile financiare și inspectorii de dare și oficiile pentru măsurarea competenței, prin care admonează ca restanțele de procente (competențe) să se plătească, ear pe venitor aceste să se incasseze regulat.

Limitarea granițelor dintre Austro-Ungaria și România s’a terminat, și membrii românești ai comisiei cu hărțile și protocoalele respective, subscrise de amândouă părțile, au sosit în București.

Stefan Hervoies, cunoscutul consilier de secție în Agram, zelos aderent al guvernului actual croat, a răposat în mod năpraznic.

Printul G. Carageorgevici a murit la Gastein.

Emil Castellar, renumitul orator spaniol, a plecat să viziteze Europa Orientală. La finele lui August poate că va fi și în România.

Himen. Dl Dr. Barbu Constantinescu, directorul studiilor dela asilul „Elena Doamna“ își va serba la 29 Iulie st. v. cununia cu domnișoara Ecaterina Ionovici profesoară.

Artista română, d-na Ana Gr. Manolescu, într’un acces de desperare, în urma nenorocirei, care a isbit-o prin moartea surorii sale, d-ra Popescu, institutoare din București, s’a aruncat pe fereaștră dela ospelul „Dacia.“
Viața artei este în pericol.

Mocanu și Velescu, cunoscuții gimnastici români au ajuns la Madrid în ziua de 26 Iulie, unde vor da reprezentațiunii de jocuri naționale române.

Explosiune. Fabrica de prav de pușcă din Castelul San Giorgio a explodat. Trei inși au murit, trei au fost greu răniți.

Profilaxa în contra turbării. „Journal officiel“ din Paris publică raportul comisiei, căreia s’a încredințat controla experimentelor D-ului Pasteur asupra profilaxei contra turbării. Comisiunea declară, că a urmărit experimentele care au dovedit rezultate hotărâte. Afirmațiunile D-ului Pasteur ar fi pe deplin esacte.

Cholera engleză. Se comunică din Londra: În Northampton s’a ivit în urma lipsei mari de apă așa numita cholera engleză cu caracter epidemic, care a pretins deja numeroase jertfe.

Microbii. Sâmbătă 2 August, societatea națională de medicină din Marsilia a ținut o ședință, în cursul căreia d. doctor Marcovici a declarat, că nu crede în existența microbilor, și că după părerea sa transmișiunea cholerei nu se face prin miasme atmosferice, ci prin contactul omenesc.

Losul de 500,000 franci. Diarul „La France“ din Paris spune, că numărul marelui câștig de 500 mii franci dela loteria artelor decorative n’a fost vândut. Astfel, această sumă se va dărui pentru vre-o operă de binefacere și nu se va face o nouă tragere.

Alte ăriare din Paris însă dăc, că trebuie să se facă o nouă tragere pentru câștigul cel mare.

Ce desamăgire trebuie să încerce bietul Zangaridi din Brăila, care credește că el e fericitul posesor al losului, mai ales dacă și-o fi dăruiț și prăvălia, după cum spunea „Mesagiul Brăilei!“

Varietăți.

(Se poate și una ca aceasta?!). Cunoscutul fost popă calvinesc din București alungat din România, Koos Ferencz, acum inspector de scoale pe teritorul comitatului Brașov în o corespondență publicată în Nrul dela 9 August n. a diarului Clujan „Kol. Közl.“ scrie între altele:

„E cunoscut, că bările dela Vâlcele sunt cercetate de mulți oameni inteligenți ai României. În sezonul din anul acesta a fost acolo între alții, un boer bêtân, exministrul Cornescu, cu care am avut onoarea a mă cunoaște. Deja sub decursul primei conversațiuni m’a întrebat mirându-se: „Cum, la d-voastră sunt încă și scoale și profesori români?“

„Dar cum să nu fie — îi răspunsei — doar în cercul meu inspectoral, în care sunt numai 23 de comune și un oraș, numărul scoalelor elementare române gr. or. e de 29, și în aceste propun numai în limba română 58 de bărbați și o învățatoarească pentru lucrul de mână, e drept că propun și limba statului ca obiect obligat de învățămēt în oare separate. Românii mai au în Brașov o scoală medie cu 8 clase, o scoală comercială cu 3 clase, o scoală reală cu 4 clase, reuniune de femei, reuniune de cântări.“ Când i le-am expus aceste astfel, boerul meu se uită lung la mine și cetiam din ochii lui, că se îndoiesce de adevărul cuvintelor mele, dar a fost cu mult mai bine crescut, decât să-mi dee baremi prin o trăsătură a feței să observ, că se îndoiesce de adevărul ășelor mele. Am văcut că nu e mulțumit, dar și pe mine mă dureau, căci nu-î pot liniști. Într-aceea a sosit posta dela Brașov și în plic era și programul scoalelor române gr-or. din Brașov scris în limba română, pe care l-am băgat iute în buzunar, și la a doua întâlnire dimineața i l-am întins bravului boer. L-a cetit din început până în sfîrșit și dim adăncul sufletului a ăș numai atâta: „Îți mulțumesc foarte frumos, dar voacea a sunat astfel încât am observat, că acum nu se mai îndoiesce.“

Și d-nul Koos nu pricepu sarcasmul boerului: „Ce, mai sînt la d-voastră și scoale și învățatori românești?!“ Vorba e că noi Românii avem scoale și învățatori. Acele sînt însă susținute din sudoarea și hărnicia noastră. În loc de a primi dela stat vre-un ajutor baremi din sacrificiile de bani, ce se store dela cele aproape 3 milioane de Români de sub Corona Ungariei, ele sînt persecutate de șovinismul maghiar. Aceasta o va fi sciut domnul Cornescu.

(O celebritate de șac.) Celebrul jucător de șac american Paul Morphi a murit la 10 ale curente la New-Orleans, orașul seu natal, în vîrstă de patrușeci și șapte de ani. Morphi era fiul unei franceze și al unui American de origine spaniolă; părintele seu fusese judecător la curtea supremă a Luisianei. D. Morphi, tatăl mare amator de șac, a învățat pe fiul seu, când n’avea decăt șapte ani, principele acestui joc atrăgător. La doi-spre-șapte ani tinărul Paul era deja foarte tare în șac și bătea pe toată lumea; congresul jucătorilor de șac, ținut la New-York în 1857 Octombrie, unde a căștigat 97 de partite din 100, i-a întemeiat pe deplin reputațiunea. El a jucat apoi în Englițera și în Franța și s’a măsurat succesiv cu toți jucătorii cei mari din Europa, pe care i-a bătut de-a rîndul. Reintors la New-Orleans pușin înaintea resbioiului de sucesiune, Morphi, a cărui inteligință era foarte slăbită, a fost cuprins de un mare desgust pentru șac și nu s’a mai ocupat de dînsul. Trăia foarte retras, neprimind pe nimeni și neducându-se la lumea în canal Street, unde, în fiecare ăi, la aceeași oară, făcea o scurtă preumblare, și seara într-o lojă la operă, unde venia regulat.

(Mustățile). Unui amic al nostru, dăc diarul „Le Voltare“, îi place foarte mult să scie cauzele tuturor lucrurilor. El a voit să-și dee seama despre motivele, cari justifică portul mustăților. A întrebat un mare număr de persoane, și eacă în scurt răspunsurile lor:

Mustățile se poartă, pentru a nu fi cineva nevoit a se rade, — răspunsul a nouă persoane; pentru a nu ave guturaîu, — răspunsul a douăspre-șapte persoane; pentru a ascunde un cusur oare-care, — răspunsul a cincii persoane; pentru a ascunde nisce nări prea mari, — răspunsul a cincii persoane; pentru a nu fi luat drept un Englez, — răspunsul a două persoane; pentru a nu sêmăna cu un birșac, — răspunsul a șapte persoane; pentru-că cine-va se adă în servițiul militar, — răspunsul a șese persoane; pentru-că îi place doamnei, — răspunsul a douășeci și opt de persoane; pentru-că fac admirațiunea femeilor, — răspunsul a o sută șesșeci de persoane.

Și nimeni din cei întrebați n’a cutezat să dăcă că poartă mustăți pentru-că îi vine bine.

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar.

Țiganul cu „balmoșul.“

A chemat odată la cină un Român pe fiu-sau, care era Țigan. Între alte mâncări nănaș-sa aduse pe masă și balmoș. Țiganul nici

Bursa de Viena

din 8 August st. n. 1884.

Table of financial data for the Vienna market, listing various securities and their values.

Bursa de Budapesta

din 8 August st. n. 1884.

Table of financial data for the Budapest market, listing various securities and their values.

Sciri economice.

Plata din Sibiu 8 August n. Grâu Hectolitra 74-80 Kilo fl. 5.50 până fl. 6.50, grâu mestecat 68 până 72 Kilo fl. 4.- până fl. 5.-, secara 66 până 72 Kilo fl. 3.50 până fl. 4.10, orz 58 până 64 Kilo fl. - până fl. -, ovės 38 până 45 Kilo fl. 3.- până fl. 3.60, encuruzul 68 până 74 Kilo fl. 5.- până fl. 5.60, mēlaiul 74 până 82 Kilo fl. 4.- până fl. 5.-, crumpene 66 până 70 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēntā de cānepā 49 până 50 Kilo fl. 9.- până fl. 10.-, mazerea 76 până 80 Kilo fl. 8.- până fl. 9.-, lintea 78 până 82 Kilo fl. 10.- până fl. 11.-, fasolea 76 până 80 Kilo fl. 5.50 până fl. 6.-, pāsāt de grāu 100 Kilo fl. 19.- până fl. 20.-, fāinā Nr. 3 100 Kilo fl. 15.- Nr. 4 fl. 14.-, Nr. 5 fl. 13.-, slānina 100 Kilo fl. 64.- până fl. 66.-, unsoarea de porc fl. 58.- până fl. 60.-, sēu brut fl. 33.- până fl. 36.-, sēu de lumini fl. 50.- până fl. 51.-, lumini turnate de sēu fl. 56.- până fl. 58.-, sāpunul fl. 32.- până fl. 34.-, fēn 100 Kilo fl. 1.20 până fl. 1.60, cānepa fl. 41.- până fl. 42.-, lemne de ars uscate m. cub. fl. 3.- până fl. 3.50, spirital p. 100 L. % 28 până 30 cr., carnea de vițā Kilo 46 cr., carnea de vițel 40 până 50 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 28 până 30 cr., ouē 10 cu 20 până 24 cr.

[70] 2-3

Publicațiune.

Prin care se aduce la cunoscință publică cumcă în 21 August 1884 st. n. la 10 ore a. m. la subscrisul Economat se va ține licitațiunea pentru exarēndarea drepturilor regale a nobilului opid Hațeg pe timpul dela 1-ma Ianuarie 1885 până ultima Decembrie 1885 și anume:

- a) dreptul vamei de vite și cereale
b) dreptul vamei de for
c) dreptul dto de măcelărit la tirgurile de săptămână și de țară.

Prețul esclamator se statorosece suma arēndei din anul trecut adecă la obiectul: ad a) cu 4650 fl. — cr. v. a. ad b) cu 1718 fl. 84 cr. v. a. ad c) cu 80 fl. — cr. v. a. Voitorii de a licita prin asta deci se invită cu adasul cumcă fiecare licitante înainte de începerea licitațiunei are a depune la mâinile comisiunei licitațoare un vadiu de 10% a prețului esclamator. Condițiunile de licitațiune și până la acest termin se pot vedē la subsemnatul Economat în timpul orelor oficioase.

Hațeg, in 6 August 1884.

Dela Economatul Magistratului opidan.

M. Ivascu, econom opidan.

Se caută spre cumpărare

ACTIILE

bancei „ALBINA“

≡ chiar și cu preț urcat ≡

și

Actiile bancelor

„AURORA“ și „FURNICA“

cu prețuri solide.

Alte chărții de valoare nu se mai caută pentru acum.

A se adresa pe lūnga accluderea unui timbru postal de 5 cr. pentru respuns la

Cancelaria NEGRUTIU

în Gherla (Szamos-Ujvár).

[68] 3-5

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Large table showing train schedules between various stations including Budapest, Arad, Sibiu, and others, with columns for train types and times.

Nota: Numerii incuadrati cu linii groase insemnează oarele de noapte.